

מעולם הפירות

מתוך "בשוקי הייצוא": מס' 3/92 - יולי 1992 ומס' 4/92 - ספטמבר 1992

הבלה"ד סילווה גלפטר-רייך

הדרים

הגדלה ניכרת של יבולי אשכוליות בפלורידה

בפלורידה צפויה הגדלה של כ-50% ביבולי אשכוליות ורודות ואדומות. רוב היבול יהיה מהזן הוורוד "רובי רד", אך גם מזנים חדשים: Red Flame ו-Red Ray. את רוב ההוצאות של הנטיעות החדשות מממנים המגדלים, והממשלה מוסיפה מימון למטרת פיתוח שווקים חדשים.

ב-1989/90 הגיע הייצוא מפלורידה לאירופה ל-8.8 מיליוני תיבות; ב-1989/90 הוא פחת בשל הקרה, אך הוא התאושש בעונה האחרונה והגיע ל-7.4 מיליון תיבות. לאשכוליות מפלורידה יש איכות מיוחדת (הן מתוקות מאוד ומיציות), ולכן יצואני האשכוליות אינם חוששים מהתחרות עם ישראל או עם קפריסין. איזור גידול האשכוליות בפלורידה הולך ומתרחב.

קפריסין - המתחרה העיקרית בישראל בייצוא אשכוליות לבנות

בשנים האחרונות הוחל שם גם בנטיעת זני אשכוליות אדומות (רובי רד וריו רד). יצוא הזן טופז (מנדורה) גדל, מ-770 טונה ב-1985/86 ל-2570 טונה ב-1990/91. גם הייצוא של מינאולה גדל מ-770 ל-1360 טונות. קפריסין מייצאת בעיקר לאנגליה.

קובה - מהשוק המזרחי-אירופי למערכת אירופה

היקף נטיעות ההדרים בקובה הולך ומתרחב; ב-1990 הגיע יבול ההדרים לכמיליון טונה - 60% תפוזים וכ-33% אשכוליות (מאלה כ-80% לבנות). כעת נטועים בעיקר זנים ורודים ואדומים. היבולים קטנים. כ-90% מהייצור מרוכז ב-13 חברות ממשלתיות. לפי תחזיות FAO יגיע ייצור התפוזים בשנת 2000 ל-815,000 טונה, ושל אשכוליות - ל-495,000 טונה. בעבר הופנה רוב הייצוא מקובה לארצות הברית, הגוש הקומוניסטי, והיה מרוכז בארגון ממשלתי - Cubafrutas. בזמן האחרון תופסים את מקומה של קובה בייצוא לארצות אלה - יצואני ההדרים של אגן ים-התיכון. קובה מתחילה, לחזור לשווקים במערב-אירופה, כגון צרפת, גרמניה, אנגליה והולנד. אולם לקובה אין ניסיון בדרישות היבואנים של מערב-אירופה, ולכן היא נעזרת בחברות זרות. ב-1991/2 פחת יצוא פרי הדר מקובה בהשוואה לשנים הקודמות. איכות האשכוליות של קובה מעולה, אולם מחיריהן באירופה נמוכים בגלל חוסר ידע מספיק בכל הקשור עם דרישות הקניינים, כגון המראה החיצוני של הפרי, טיב המיון והאריזה ועוד.

הסדרו ההגבלות על ייצוא תפוזים ליפאן

מאפריל 1992 אין הגבלות בייצוא מיץ תפוזים ליפאן. צריכת רכז התפוזים ביפאן ב-1991 היתה 80,000 טונה; 40,000 אלף טונה מיבוא והשאר מייצור מקומי - רכז "מיקן" (סטסומה). צריכת מיצי פירות ביפאן (על בסיס מיץ טבעי) היא כ-4.5 ליטרים לנפש לשנה, מזה 55% מיץ תפוזים והיתר מיץ תפוזים, ענבים ואחרים. הספק העיקרי של רכז תפוזים ליפאן היא ברזיל, וזה בעיקר בשל

מחירו הנמוך. בזמן האחרון הגדילה ארה"ב יצוא מיץ זה ליפאן.

גואיבה

הפרי עדיין אינו מקובל באירופה

כיום יבוא גואיבה לאירופה מצומצם, ולכן מחירי הפרי גבוהים יחסית. בשל תכונות הפרי, אין הוא מושך קניינים, ומספרם באירופה קטן. בעיות בשיווק: הפרי מכיל זרעים רבים, קיים קושי בזיהוי מצב ההבשלה, לפרי ניחוח חריף וחיי-מדף קצרים. המשלוח על הרוב אווירי ורק מברזיל המשלוח ימי. הספק העיקרי היא ברזיל. הגואיבה הברזילאית אמנם כמעט חסרה ריח, אך טעמה תפל (ניתן שהפרי נקטף בעודו בוסר). הפרי נקטף לאחר שבירת צבע לצהוב, וצבעו מוסיף להתפתח לאחר הקטיפה. הספק השני היא תאילנד. בין סוגי הפרי המיוצאים ממנה - טיפוס פרי גדול מאוד (400 - 500 ג') שצורתו מעוגלת וצבעו ירקרק.

הגואיבה נארזת בקרטון של 3.5 ק"ג פרי, וכל פרי מונח בגומחה - בדומה לאריזת אפרסמונים. בשל האספקה הרצופה מברזיל במשך כל השנה אין תנודות עונתיות במחיר. מחירי הפרי המיובא מתאילנד - בדרך כלל גבוהים משל הפרי מברזיל. כמו כן פרי המגיע דרך הים זול מפרי ממשלוח אווירי. המחירים הסיטוניים נעו ב-1992 בין 4 ל-4.5 דולרים ועד 7.5 דולרים לק"ג.

יצוא ענבי מאכל מיוון

יוון יצאה ב-1991 כ-125,341 טונה ענבי מאכל. היעד העיקרי - גרמניה. הייצוא לגרמניה הסתכם בכ-63,640 טונה לעומת 51,000 טונה ב-1991. הייצוא להולנד הסתכם ב-27,200 טונה לעומת 51,000 טונה ב-1990; הייצוא לאנגליה - 18,640 טונה לעומת 10,800 טונה ב-1990.

כ-90% מהפרי מיוצא לשוק המשותף: ב-1990 - 94,900 טונה, וב-1991 - 110,700 טונה. גם פולין ואוסטריה (שאינן חברות בשוק המשותף) מייבאות ענבים מיוון; פולין ייבאה ב-1991 7,600 טונה, ואוסטריה - 6,550 טונה. מעריכים שיבול ענבי מאכל ביוון יסתכם ב-1992 ב-25,000 טונה, ומזה יישלחו לייצוא 10,000 טונה (בהשוואה לייצוא של 8,500 טונה ב-1991). הייצוא של ענבים מקפריסין הצטמצם בעיקר בשל פחיתת ביבול. הוצאות ההובלה מקפריסין לאירופה עלו בשנה האחרונה ב-33%, והדבר מקשה על הייצוא.

מנגו

גידול ניכר ביצוא לאירופה

היבוא לאירופה הגיע בשנת 1991 ל-45,000 טונה; היבואנים העיקריים היו: אנגליה - 31,760 טונה, צרפת - 9,324 טונה; גרמניה - 8,450 טונה. חדשי השיא ביבוא הם אפריל - יולי. בחורף היבוא מצטמצם ומגיע ל-3,000 טונה לחודש.

טעם הפרי הישראלי - בדרך כלל מתאים לדרישות הקונים. חשוב לפתח את ההובלה הימית מישראל כדי להוזיל את המשלוח. יודגש, ולא רק לגבי המנגו, שאנו ערים לבעיית שאריתיות של כימיקלים וקוטלי מזיקים.

צרפת - מסחר ער בפירות

צרפת מייצאת ומייבאת פירות רבים. ענף היצוא הגדול ביותר הוא תפוחים, ולאחריהם - אגסים, אפרסקים ונקטרינות. חלה הגדלה ניכרת ביצוא הקיווי. יצוא הגלעיניים מסתכם בכ-90,000 טונה בשנה.

גם יבוא הפירות לצרפת רב ומגוון. ב-1991 היא יבאה, באלפי טונות, כלהלן: ענבי מאכל - 163, תפוחים - 127, אגסים - 96, אפרסק ונקטרינה - 68, קיווי - 31, שזיפים - 16.5, משמש - 9.

יבוא המנגו לאירופה גדל מאוד בשנים האחרונות: מכ-4000 טונה ב-1970 ל-45,000 טונה ב-1991. המנגו מישראל מגיע לאירופה בתקופת מחסור בפרי זה. לישראל יש גם יתרון יחסי בעלות ההובלה, בהיותנו קרובים יותר לאירופה מארצות יצוא אחרות. לקראת נובמבר-דצמבר יש עלייה במחירי המנגו ורצוי לכוון את הייצוא שלנו לתקופה זו. בשנים האחרונות גדל היבוא לאירופה, בעיקר בזנים טומי, היידן, קנט וקיט. זנים אלה נשלחים לאירופה גם מפורטוריקו, ממכסיקו, מברזיל ומונצואלה, וכאמור - מישראל. יתרונותיהם של זנים אלה: מראה חיצוני יפה וחיי-מדף ארוכים למדי. יצוין, שתקנון השוק המשותף מחייב פרסום של כל פרטי הפרי המיובא: שם הזן, ארץ הייצוא, איכות ועוד.